

УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ,
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
Сергій ПЕТРОВ
«30» червня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(нормативна)

**НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ФОРСАЙТ В ПУБЛІЧНОМУ
УПРАВЛІННІ**
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування
(шифр і назва галузі)

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма: Адміністративний менеджмент
(назва програми)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Ступінь вищої освіти магістр

Факультет (інститут) навчально-науковий інститут педагогіки, психології,
менеджменту та освіти дорослих
(назва факультету(інституту), для здобувачів вищої освіти якого викладається дисципліна)

Харків – 2023 рік

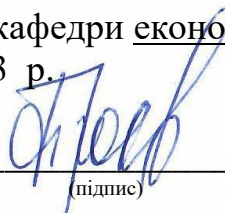
Робоча програма навчальної дисципліни Наукові дослідження та форсайт в публічному управлінні для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування, освітньо-професійна програма Адміністративний менеджмент, рівень вищої освіти – другий (магістерський), ступінь вищої освіти – магістр.

« 30» червня, 2023 р. – 14 с.

Розробник: Тетяна ДЕМ'ЯНЕНКО, канд. екон. наук, доц. кафедри економіки та менеджменту

Робочу програму ухвалено на засіданні кафедри економіки та менеджменту
Протокол № 20 від « 30 » червня 2023 р.

Завідувач кафедри _____

Вікторія ПРОХОРОВА

(підпис)

(ім'я, прізвище)

« 30 » червня 2023 року

Ухвалено Науково-методичною радою УППА

Протокол № 6 від 30 червня 2023 р.

« 30 » червня 2023 р.

Голова _____

Наталія БРЮХАНОВА

(підпис)

(ім'я, прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни					
Кількість кредитів ЄКТС 3 кредитів (ДФН) /3 - кредити (ЗФН)	<i>Статус дисципліни</i> – нормативна					
Загальна кількість годин 90 годин (ДФН) / 90- годин (ЗФН)	<i>Розподіл годин за формами організації освітнього процесу</i>					
	Навчальні заняття	Самостійна робота	Практична підготовка	Контрольні заходи	Всього	
	<i>Денна форма здобуття освіти</i>					
	30 год	60 год	не передбачено	залік	90 год	
	<i>Заочна форма здобуття освіти</i>					
	6- год	84- год	не передбачено	залік	90- год	
	<i>Розподіл годин за типами навчальних занять</i>					
	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Курсова робота	Індивідуальні	Всього за типами навчальних занять
	<i>Денна форма здобуття освіти</i>					
	12 год	18 год	не передбачено	не передбачено	не передбачено	90 год
<i>Заочна форма здобуття освіти</i>						
4- год	2- год	не передбачено	не передбачено	не передбачено	90- год	
Мова навчання	Українська, англійська					

2. Мета, завдання та передумови вивчення навчальної дисципліни

Мета дисципліни – є – формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про ключові питання впровадження Форсайту у діяльність органів публічного управління щодо прогнозування та програмування різних аспектів суспільного життя, розвитку громад та територій.

Завдання навчальної дисципліни:

є надання студентам знань, які дозволять студентам вміти ідентифікувати місцезнаходження прогнозованих чи виникаючих в процесі господарської діяльності ризиків в загальній системі їх класифікації; обирати та використовувати засоби кількісної оцінки ступеня економічних ризиків господарюючих суб'єктів; організувати процес ефективного управління ризиком у випадку його реалізації. Студенти отримають здатність до обґрунтування і прийняття управлінських рішень в трансформаційних умовах невизначеності та ризику та оцінювання їх ефективності.

Пререквізити:

«Законодавча основа адміністративного менеджменту», «Механізми та технології публічного управління та адміністрування», «Система публічного адміністрування», «Управління інноваціями та якістю», «Методи прийняття управлінських рішень», «Ризик-менеджмент» та інші.

Постреквізити: «Основи економічної безпеки», «Стратегічні напрями розвитку електронного врядування», «Фінансовий менеджмент», «ВІБІР-Менеджмент персоналу», «Державне управління та регулювання економіки».

3. Результати навчання

1. Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

2. Фахові компетентності спеціальності

СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Програмні результати навчання:

РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

PH04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

PH12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

<p>90-100 балів («Відмінно») А</p>	<p>Здобувач/здобувачка здатен повністю розкрити зміст теоретичних питань. При відповідях використовує термінологію предметної області в необхідній логічній послідовності. Також здобувач/здобувачка демонструє вільне володіння навчальним матеріалом різного ступеня складності, використовуючи при необхідності відомості з інших навчальних дисциплін і курсів.</p> <p>Практичні завдання розв'язує правильно, з використанням всіх формул та пояснень до них, відповідних методологічних інструментів.</p> <p>Здатен робити висновки до отриманих результатів, які характеризуються логічністю, обґрунтованістю, раціональністю. Може застосовувати нестандартні підходи до розв'язання завдань.</p>
<p>82-89 бали («Добре») В</p>	<p>При викладі фундаментальних положень основного матеріалу курсу здобувач/здобувачка показує володіння програмним навчальним матеріалом, у тому числі різного ступеня складності, а також вільне оперування ним у знайомій ситуації. При відповіді на теоретичні питання допускає два-три недоліки або не більше однієї помилки, які не впливають на основний зміст питання.</p> <p>При розв'язанні практичних завдань виявляє вміння застосовувати теоретичні знання й методологічний апарат для рішення стандартних завдань, однак допускає незначні помилки та недоліки при оформленні матеріалу; відсутні чіткі висновки по отриманому рішенню.</p>
<p>74-81 бал («Добре») С</p>	<p>При викладі фундаментальних положень основного матеріалу курсу здобувач/здобувачка показує володіння програмним навчальним матеріалом стандартного ступеня складності, а також вільне оперування ним у стандартній ситуації. При відповіді на теоретичні питання допускає два-три помилки, які не суттєво впливають на основний зміст питання.</p> <p>Не володіє додатковим теоретичним матеріалом, не здатен в достатній мірі застосувати теоретичні знання щодо складної, не стандартної ситуації.</p> <p>При розв'язанні практичних завдань виявляє вміння застосовувати теоретичні знання й методологічний апарат для рішення лише стандартних завдань, допускає помилки й недоліки при оформленні розрахункового або аналітичного матеріалу, відсутні чіткі висновки по отриманому рішенню.</p>
<p>64-73 бали («Задовільно») Д</p>	<p>При відповіді на питання теорії здобувача/здобувачки виявляється не завжди усвідомлене відтворення програмного навчального матеріалу. Положення, що приводяться у відповіді, даються фрагментарно, схематично, без логічного взаємозв'язку. При відповіді здобувач/здобувачка не завжди може підтвердити теоретичні викладення відповідними прикладами.</p>

	При розв'язанні практичних завдань здобувач/здобувачка допускає істотні помилки при виборі методу рішення, алгоритму; рішення не ефективне, лише частково відповідає поставленому завданню.
60-63 бали («Задовільно») Е	При відповіді на питання теорії здобувача/здобувачки виявляється не достатнє, часткове відтворення програмного навчального матеріалу. Положення, що приводяться у відповіді, даються фрагментарно, без логічного взаємозв'язку. При відповіді здобувач/здобувачка не може підтвердити теоретичні викладення відповідними прикладами. При розв'язанні практичних завдань здобувач/здобувачка допускає істотні помилки при виборі методу рішення, алгоритму; не володіє знанням формул, рішення не ефективне, лише частково відповідає поставленому завданню.
35-59 балів («Незадовільно») FX	Відповідь здобувача/здобувачки демонструє лише деяке уявлення про матеріал навчального курсу. Знання більшою мірою відсутні як у теоретичній області навчальної дисципліни, так і в практичному володінні методикою аналізу. Здобувач/здобувачка показує, що зв'язок досліджуваного теоретичного матеріалу з рішенням конкретних прикладів не усвідомлюється самостійно.
1-34 бали («Незадовільно») F	Здобувач/здобувачка не володіє теоретичним матеріалом курсу, не може запропонувати рішення практичних завдань

5. Засоби діагностики результатів навчання

Форма контролю	Вид завдання	Засоби діагностики
1. Демонстрація усних навичок володіння матеріалом	Усна доповідь	Публічний виступ на практичному занятті
	Участь в експрес-опитуванні	Коротка відповідь під час обговорення теми на лекційних й практичних заняттях
2. Виконання практичних завдань	Виконання завдань (вправ)	Підготовленість домашніх завдань до початку практичного заняття
		Обов'язковий виступ, публічний захист завдань
		Активність в ході виконання завдань (вправ) на занятті
		Участь в обговоренні питань практичного заняття
		Рецензування відповідей інших здобувачів/здобувачок освіти
3. Виконання завдань у системі дистанційної освіти	Виконання завдань для самостійної роботи за темами дисципліни	Завдання 1-3 на сайті дистанційної освіти
	Тестування 1-3	Тестування на сайті дистанційної освіти
	Модульне завдання № 1 «SWOT-аналіз підприємства»	Завдання на сайті дистанційної освіти
	Модульне завдання № 2 «Формування	Завдання на сайті дистанційної освіти

	стратегічних альтернатив допомогою SPACE»	за методу	
4.Складання письмового іспиту	Тестові відкриті педагогічні ситуації	питання, запитання,	Письмова робота, виконана в аудиторії згідно з розкладом

6. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Наукові дослідження в публічному управлінні

Тема 1. Наукове дослідження проблем публічного управління, його функції, види, етапи

Поняття „наука” має декілька значень. З одного боку, „наука” – це динамічна система достовірних, найбільш суттєвих знань про об’єктивні закони розвитку природи, суспільства та мислення. Знання виступають продуктом науки і в той же час її матеріалом, який знову залучається до наукової діяльності для отримання нових знань. Ці знання існують у вигляді законів, принципів, теоретичних положень, висновків, учень, підтверджених практикою і існуючих об’єктивно.

Тема 2. Системний підхід як методологія наукових досліджень з публічного управління

Системний підхід орієнтує дослідника на розкриття цілісності об’єкту, на виявлення різноманітних типів зв’язків в нім і зведення їх в єдину теоретичну картину. Суть системного підходу в теорії організації полягає в уявленні про організацію як про систему. У системах можна виділити деякі групи елементів, що функціонують певною мірою самостійно, які є децю ізольованими і мають обмежене число зв’язків з іншими частинами цієї ж системи або з зовнішнім середовищем. Такі частини системи називають підсистемами

Тема 3. Вибірковий метод у науковому дослідженні в галузі публічного управління

Наприклад, для монографічного дослідження особливостей управління сільськими й міськими школами необхідно обрати кілька типових сільських та кілька типових міських шкіл. Перевагою монографічного методу є можливість глибокого проникнення в сутність досліджуваного явища. Проте його варто

застосовувати у комбінації з суцільним або іншими видами несцільного дослідження.

Тема 4. Спостереження як метод збору первинної інформації у науковому дослідженні з публічного управління

Спостереження в дослідженні являє собою метод збору первинної інформації про досліджуваний об'єкт шляхом безпосереднього сприйняття і прямої реєстрації всіх чинників, що стосуються досліджуваного об'єкта і значущих з точки зору цілей дослідження. Спостереження і висновки. Спостерігач, що володіє до моменту початку спостереження певним досвідом (знаннями), в процесі сприйняття безперервно порівнює, зіставляє те, що він відчуває, з тим, що він вже знає, і приходять до висновків, що відповідає з його досвідом. Вплив взаємодії між спостерігачем і спостережуваним. Присутність спостерігача може істотно змінити хід спостережуваного процесу (ситуації), особливо якщо мова йде про дослідження невеликих за своїм складом соц. груп.

Змістовий модуль 2. Форсайт в публічному управлінні.

Тема 5. Опитування як метод отримання первинної інформації в ході дослідження з публічного управління

Опитування є найпоширенішими методами збору первинної інформації. Опитування являє собою одну з найбільш складних різновидів соціально-психологічного спілкування. Тому оволодіння методикою опитування – запорука якості отриманої інформації. Метод опитування застосовується, коли необхідно отримати інформацію про явища і процесах, які недоступні прямому спостереженню і недостатньо повно відображені в аналізованих документах. Опитування – це метод безпосереднього або опосередкованого збору первинної інформації, шляхом відповіді на питання анкети або інтерв'юера. Опитування класифікуються за різними підставами. Перш за все, виділяють анкетні опитування та інтерв'ю.

Тема 6. Експеримент як спосіб перевірки наукових гіпотез

Однією з важливих складових наукових досліджень є експеримент. Термін „експеримент” походить від. лат. experimentum – спроба, дослід. Експеримент – це спосіб отримання інформації про кількісний і якісний вимірі показників діяльності і поведінки соціального об'єкту в результаті впливу на

нього деяких керованих і контрольованих чинників (змінних). Відмінна особливість експерименту як методу отримання інформації полягає у тому, що його проведення вимагає розробки і постановки гіпотези про наявність причинно-наслідкового зв'язку між досліджуваними явищами або про характер будь-якого механізму колективної чи індивідуальної діяльності, виведеної логічним шляхом на підставі теоретичних і дослідних даних.

Тема 7. Форсайт та його методи

Точний переклад слова «foresight» робить акцент на дослідженні можливого майбутнього, а не на прогнозуванні. Прогнозування часто базується на моделюванні, тобто передбаченні майбутнього на основі того, що ми знаємо з минулого та сьогодення. А форсайт досліджує те, що може статися в майбутньому. Він розглядає варіанти і не обмежується тим, що, ймовірно, станеться. Форсайт також визначає, які дії можна зробити, і описує сценарії, до яких приведуть ті чи інші кроки.

Тема 8. Форсайт в публічному секторі України. Фактори успіху.

Актуальність форсайту у сфері публічного управління в Україні дедалі зростає. Економічний розвиток країни, розбудова науково-технологічного потенціалу потребують довгострокового мислення. Україна має радянське минуле, в якому довгий час були відсутні стратегічні центри прийняття рішень. Тому на сьогодні формування інституційної пам'яті, тяглості державної політики, посилення імплементації досліджень в процес політики і сприйняття значущості стратегічного мислення — це ті головні передумови і завдання, над якими варто працювати, щоб більш системно реалізувати напрям роботи з майбутнім.

7. Розподіл годин навчальних занять за темами курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Наукові дослідження в публічному управлінні												
Тема 1. Наукове дослідження проблем публічного управління, його функції, види, етапи	13,0	2,0	3,0			8,0	10,75	0,5	0,25			10,0
Тема 2. Системний підхід як методологія наукових досліджень з публічного управління	12,0	2,0	2,0			8,0	10,75	0,5	0,25			10,0
Тема 3. Вибірковий метод у науковому дослідженні в галузі публічного управління	10,0	1,0	2,0			7,0	10,75	0,5	0,25			10,0
Тема 4. Спостереження як метод збору первинної інформації у науковому дослідженні з публічного управління	10,0	1,0	2,0			7,0	12,75	0,5	0,25			12,0
Разом за змістовим модулем 1	45	6	9			30	45	2	1			42
Змістовий модуль 2. Форсайт в публічному управлінні												
Тема 5. Опитування як метод отримання первинної інформації в ході дослідження з публічного управління	13,0	2,0	3,0			8,0	10,75	0,5	0,25			10,0
Тема 6. Експеримент як спосіб перевірки наукових гіпотез	12,0	2,0	2,0			8,0	10,75	0,5	0,25			10,0
Тема 7. Форсайт та його методи	10,0	1,0	2,0			7,0	10,75	0,5	0,25			10,0
Тема 8. Форсайт в публічному секторі України. Фактори успіху.	10,0	1,0	2,0			7,0	12,75	0,5	0,25			12,0
Разом за змістовим модулем 2	45	6	9			30	45	2	1			42
Усього годин												
Модуль 2												
ІНДЗ			-			-						
Усього годин	90,0	12,0	18,0			60,0	90,0	4	2			84

8. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2	3	4
1	Тема 1 Наукове дослідження проблем публічного управління, його функції, види, етапи	2	0,02
2	Тема 2 Зміст і структура процесу наукового дослідження. Програма наукового дослідження в галузі публічного управління	2	0,02
3	Тема 3. Вибірковий метод у науковому дослідженні в галузі публічного управління	2	0,02
4	Тема 4. Спостереження як метод збору первинної інформації у сфері публічного управління	2	0,02
5	Тема 5. Ділові ігри та мозковий штурм у проведенні Форсайту	2	0,02
6	Тема 6. Визначення та обговорення критичних технологій : сучасні доктрини	2	0,02
7	Тема 7. Використання цифрових технологій у публічному управлінні	2	0,02
8	Тема 8. Опитування методом Дельфі	2	0,02
9	Тема 9. Визначення відмінності Форсайту від стратегічного планування	2	0,02
	Разом	18	2

10. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Форми організації самостійної роботи	Форми виконання самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
<i>Підготовка до лекції та практичних занять</i>	Опрацювання конспекту лекцій, джерел навчальної інформації (навчальної літератури) за темою та додаткової літератури (6 лекцій)	20,0	20,0
	Складання тлумачного словника англійською мовою за темою лекції (9 тем)	20,0	20,0
	Підготовка до практичних занять шляхом вивчення літератури й конспекту, виконання домашніх завдань	10,0	20,0
<i>Виконання самостійних завдань</i>	Виконання завдань для самостійної роботи на сайті дистанційної освіти, підготовка до тестування 1-3 на сайті дистанційної освіти, виконання модульних завдань 1-2	10,0	24,0
ВСЬОГО:		60,0	84,0

11. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

12. Освітні технології та методи навчання

Освітні технології (проблемне навчання, аудіовізуальні технології, технологія студентоцентрованого навчання тощо).

У залежності від виду занять використовуються такі методи:

– на лекціях – різні види бесід, розповідь, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, ілюстрація, проблемні запитання, мультимедійні презентації;

– на практичних заняттях – тестування, ігрові методи, тренінги, ділові ігри, виконання практичних вправ репродуктивного та творчого характеру, застосування евристичних методів, кейс-технологій, організації роботи у малих групах;

– у ході самостійної навчально-пізнавальної діяльності – вивчення навчальної та наукової літератури, використання довідникових джерел, відбір матеріалу, його аналіз, систематизація, класифікація, конспектування, виконання вправ, пошук відповідей на запитання.

13. Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль – виконання вправ, тестування, розгляд проблемних ситуацій з аргументацією висновків та пропозицій, демонстрація презентацій, виступ з доповідями, усне опитування.

Підсумковий контроль – іспит.

Підсумкове складання екзамену (заліку)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Інструменти та обладнання, необхідне для вивчення навчальної дисципліни

Використання проектора. Наявність оболонки Moodle для роботи в системі дистанційного навчання.

15. Рекомендовані джерела інформації

Методичне забезпечення

1. Наукові дослідження та форсайт в публічному управлінні. Робоча навчальна програма. 2023 р.

2. Наукові дослідження та форсайт в публічному управлінні: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ОС «бакалавр» денної та заоч. форм здобуття освіти спец. 073 Менеджмент (Менеджмент організацій і адміністрування) / Т. І. Дем'яненко ; Укр. інж.-пед. акад. – Харків: УПА, 2023. – 130 с.

3. Наукові дослідження та форсайт в публічному управлінні: метод. вказівки до організації та планування самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ОС «бакалавр» денної та заочної форм здобуття освіти спец.: 073 Менеджмент (Менеджмент організацій і адміністрування) / Укр. інж.-пед. акад.; упоряд.: Т. І. Дем'яненко. – Харків : УПА, 2023. – 15 с.

4. Наукові дослідження та форсайт в публічному управлінні: метод. вказівки до організації та планування практичної роботи для здобувачів вищої освіти ОС «бакалавр» денної та заочної форм здобуття освіти спец.: 073 Менеджмент (Менеджмент організацій і адміністрування) / Укр. інж.-пед. акад.; упоряд.: Т. І. Дем'яненко. – Харків : УПА, 2023. – 15 с.

Основна (базова) література

1. Актуальні проблеми публічного управління та адміністрування : колективна монографія / за редакцією Н.Б. Кирич ; Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. Тернопіль : Паляниця В. А., 2020. 267 с.

2. Важинський С.Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.

3. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва Х.: ХНАУ, 2017. 272 с

4. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.

5. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.

Додаткова (допоміжна) література

1. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник / В. С. Антонюк, Л. Г. Полонський, В. І. Аверченков, Ю. А. Малахов. Київ : НТУУ «КПІ», 2015. 277 с.

2. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / А. П.

Ладанюк, Л. О. Власенко, В. Д. Кишенько; Міністерство освіти і науки України, Національний університет харчових технологій. Київ : Ліра-К, 2020. 352 с.

3. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / Ю.Г. Кальниш, Т.М. Лозинська, В.І. Тимцуник ; Міністерство освіти і науки України, Полтавська державна аграрна академія. Полтава : РВВ ПДАА, 2015. 279 с.

Інформаційні ресурси

1. Дистанційний курс з дисципліни «Наукові дослідження та форсайт в публічному управлінні» (укладач – к.е.н., доцент Дем'яненко Т.І.) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://do.uipa.edu.ua/course/view.php?id=4962>

2. Інтернет-портал для управлінців: <http://www.management.com.ua/>

3. Освітній портал, присвячений висвітленню освітніх і наукових процесів в Україні: <http://www.osvita.org.ua>

4. Сайт міжрегіональної Академії управління персоналом: <http://www.maup.com.ua/>

5. Сайт вивчення сучасних методології керування програмними проектами: <http://www.scrumhub.com/>